

BOOMVAKKEN BEPLANTEN

Stadsbewoners weten het groen in hun buurt te waarderen omdat de bladeren en de kleuren mooi contrasteren met de grijze gebouwen rondom hen. Planten zorgen voor een groter gevoel van welzijn en een betere leefomgeving. Maar op de grond zijn de leefomstandigheden vaak zwaar: de bodem is samengedrukt en platgetrapt, er ligt afval en hondenpoep, het strooizout werkt verontreinigend, er is weinig zonlicht, het boomvak is verhard of afgedekt met een rooster. Hoe kan je die specifieke plekjes verfraaien met biodiversiteitsvriendelijke beplanting?

Vóór je begint

De bomen en boomvakken op openbaar domein worden doorgaans beheerd door de diensten van de gemeente of het gewest. Alvorens je actie onderneemt, dien je eerst bij de openbare besturen na te vragen of er vergunningen nodig zijn en welk deskundig advies zij kunnen geven. Weet dat veel besturen almaar meer “vergroeningsvergunningen” afleveren en ook projecten uitschrijven om burgers aan te zetten de openbare ruimte te vergroenen.

AANDACHTS- PUNTEN VOOR EEN GESLAAGD PROJECT

- Zorg voor de vereiste vergunningen
- Communiceer over je project en maak het bekend in de buurt
- Hou rekening met de algemene toestand en het wortelstelsel van de boom
- Plaats geen planten op minder dan 15 cm rond de voet van een jonge boom of 40 cm rond die van een oudere boom
- Geef de voorkeur aan vaste inheemse planten
- Werk nooit met invasieve uitheemse planten

Verschillende technieken om te vergroenen op basis van je waarnemingen

1

WAARNEMINGEN: Slechte bodemkwaliteit, blootliggende boomwortels, ondiepe plantkuil.

BESLUIT: Het boomvak meteen beplanten wordt afgeraden. In dit geval breng je beter eerst gewoon een natuurlijke mulchlaag aan. Dit betekent dat je de boom onderaan afdekt zodat het leven in de bodem zich op enkele jaren tijd kan herstellen. Als je dit blijft herhalen, zal er na enige tijd weer spontane begroeiing verschijnen.

UITVOERING:

1. Krab de grond rond de boom lichtjes los. Let erop dat je de wortels niet beschadigt en hou 15 tot 40 cm afstand van de voet van de boom, afhankelijk van zijn leeftijd. Woel de grond enkele centimeters diep om, tenzij je wortels tegenkomt.
2. Breng over het ganse boomvak een mulchlaag van 5 tot 10 cm dik aan.
3. Bakken de zone af met een fysieke of symbolische afsluiting als bescherming.
4. Plaats ook een bordje met uitleg om voorbijgangers te informeren.
5. Laat de mulch rusten en voer indien nodig het werk nogmaals uit.
6. Wacht tot de bodem geleidelijk rijker en minder compact wordt.
7. Laat de spontane begroeiing mettertijd vrij doorkomen. Dit is belangrijk voor een betere bodemstructuur, zo kan er meer lucht circuleren en regenwater infiltreren

2

WAARNEMINGEN: Onderaan de boom is al begroeiing aanwezig.

BESLUIT: Laat de spontane begroeiing die er al is vrij groeien. Dit is zeker de meest biodiversiteitsvriendelijke en goedkope manier van werken.

UITVOERING: Maai de planten aan het einde van de zomer en laat ze liggen. Dit zorgt voor extra organisch materiaal en voedingsstoffen. Zo raakt de bodem niet verdicht of uitgedroogd.

3

WAARNEMINGEN: De boom ziet er gezond uit en het boomvak is groot genoeg. De bodem bevat niet te veel zand of klei.

BESLUIT: Je kan overwegen om meteen in volle grond aan te planten. Voor jonge bomen waar onderaan veel lichtinval is, is er een ruime keuze. Bij grote bomen met veel schaduw onderaan zijn bosplanten zeer geschikt. Kies voor zoveel mogelijk afwisseling in je planten zodat ze het hele jaar door bloeien. Dit trekt gegarandeerd in alle seizoenen insecten en vogels aan.

UITVOERING:

1. Krab de grond rond de boom lichtjes los. Let erop dat je de wortels niet beschadigt en hou 15 tot 40 cm afstand van de voet van de boom, afhankelijk van zijn leeftijd. Woel de grond enkele centimeters diep om, tenzij je wortels tegenkomt.
2. Bepaal waar je de vaste planten zal uitplanten en graaf daar een put die iets groter is dan de plantkluit.
3. Plaats er je planten in en vul aan met grond*.
4. Geef je vers uitgeplante planten voldoende water.
5. Breng rond je planten een mulchlaag op de bodem aan.
6. Geef nogmaals water zodat de mulch vochtig genoeg is.

* Als de bodem onderaan de boom van minder goede kwaliteit is, d.w.z. te veel zand of klei bevat, kan je een mengsel maken van 2/3 potgrond met dode bladeren (of ecologische potgrond zonder turf) en 1/3 compost. Dit is een uitstekende grondverbeteraar die je planten zal helpen om goed wortel te schieten

4

WAARNEMINGEN: Braakliggende, niet erg rijke grond, geen blootliggende wortels.

BESLUIT: Zaden inzaaien.

BEPERKING: Wat hierbij vooral een beperking kan vormen, is de hoeveelheid zonlicht. De meeste mengsels voor bloemenweiden hebben veel licht nodig. Onderaan jonge bomen is er meestal voldoende zonlicht, maar dit vermindert naarmate de boom groter wordt.

UITVOERING:

1. Krab de grond lichtjes los en verbeter die met potgrond met dode bladeren of ecologische potgrond.
2. Laat de bewerkte bodem minstens twee weken rusten.
3. Schoffel de bodem om de jonge scheuten te verwijderen die nog uit de in de grond aanwezige zaden ontsproten zijn (vals zaaibed).
4. Woel de grond om en meng je zaden (5g/m²) met wit zand.
5. Strooi dit mengsel uit de volle hand kruiselings over de bodem uit. Het zand dient om te zien welke plaatsen al ingezaaid zijn.
6. Gebruik je voeten of een tuinrol om de zaden goed in de bodem te drukken.

TWEE GESCHIKTE PERIODES:

- half juli is eerder geschikt voor voorjaarsbloeiërs.
- half september is geschikt voor zomerbloemen.